

**OSIYO
TEKNOLOGIYALAR
UNIVERSITETI**

IQTISODIYOT VA TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

№6 - MAXSUS SON

**74-91 xalqaro daraja
ISSN: 2992-8982**

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Elektron nashr. 153 sahifa.

E'lon qilishga 2025-yil 1-iyunda ruxsat etildi.

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoirazimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldix'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Utayev Uktam Choriyevich, O'z.Respub. Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi IJQKD boshlig'i
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, Iqtisodiyot fanlari doktori (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent.

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

- Salimov Okil Umrzokovich**, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjavevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhridinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoira Azimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Utayev Uktam Choriyevich, Deputy Head of Department, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Ochilov Farkhod, Head of DCEC, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyeva Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor.

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilkhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Khusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Rakhimovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridakhon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi rayosatining 2023-yil 1-apreldagi 336/3-sonli qarori bilan ro'yxatdan o'tkazilgan.

MUNDARIJA

Yashil iqtisodiyotning mamlakat makroiqtisodiy ko'rsatkichlariga ta'siri.....	10
Raxmonov Lochin To'xtamishovich	
Orol dengizi mintaqasida cho'llanishni bartaraf etishning barqaror usuli: tabiiy ofat turizmi platformasidan foydalanish.....	14
Axunjonov Umidjon Mahamadumarovich	
Specific tasks of effective information and communication technologies management in the digital economy.....	23
Saatova Lolakhon Ergashevna	
Chuqur o'rganishga asoslangan moliyaviy firibgarlikni aniqlash uchun yondashuvlar.....	27
Normamatov Xayriddin Mengniyevich	
AI va big data yordamida sanoat korxonalarida moliyaviy monitoring va budget nazoratini avtomatlashtirish.....	37
To'qliyev Abdirauf Bahodir o'g'li	
Yashil iqtisodiyotni rivojlantirishda investitsiyalarning ro'li.....	44
Ismatov Zokir Xuvaytovich	
Tijorat banklari moliyaviy boshqarish tizimi samaradorligini takomillashtirish strategiyasi.....	48
Kadirov Lutfullo Xalimovich, Elboboyev Hamid Fozil O'g'li	
Ta'lim jarayonini 3d texnologiyalar asosida tashkil qilish va rivojlantirish bosqichlari.....	52
Xushbaqov Eshpo'lat Alisherovich, Axmedova Asal Azimjon qizi	
Biosignallarni qayta ishlashda su'niy intellektga asoslangan bashoratlash.....	57
Qarshiyeva Jamila Yashnar qizi	
Shamol dvigatellaridan qurg'oqchil hududlarda foydalanish.....	60
Samadiy Khusrov Abdusalimzoda	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida multimedial ta'lim jarayonini tashkil etish imkoniyatlari.....	65
Sodiqova Umida Uchqun qizi	
Совершенствование и внедрение в практику методики когнитивного моделирования, направленной на решение педагогических задач учащихся с помощью современных информационных технологий (ИИ, VR, тренажеры, интеллектуальные системы).....	72
Турсунова Севара Юсуф кизи	
Yashil iqtisodiyot va uni barqaror rivojlantirish.....	78
Anvarjon Barnoyev	
Modern Mechanisms for Improving the Quality of Financial Control.....	81
Umirzoq Rakhmonov	
Zamonaviy o'qitish strategiyasi va metodlari: dasturlashni o'rganish uchun muhitlar.....	83
Mamatova Shirin Faxriyevna, Normamatov Xayriddin Mengniyevich	
Raqamli iqtisodiyotning inklyuziv rivojlanishga ta'siri: o'zbekiston misolida.....	92
Saydali Murodullayev	
O'zbekiston universitetlarini barqaror rivojlantirish bo'yicha xalqaro dasturlar va hamkorlik.....	98
Berdiyeva Gulandon Sa'dullayevna	
Образование в цифровую эпоху: возможности модели «перевернутый класс».....	101
Мирзаев Сунмас Амирович	
Pedagogik mahoratni oshirishda sun'iy intellektni texnologiyalarini qo'llash orqali ta'lim jarayonini takomillashtiradigan platforma ishlab chiqish.....	105
Salomov Shokirjon Jalilovich, Normamatov Xayriddin Mengniyevich	
Algorithms and software for automatic spelling and grammatical editing of uzbek words.....	114
Daminov Sunatullo Furqat ugli, Eshkarayeva Narkhol G'uzarovna, Boymurodov Farrukh Farkhod ugli	
Innovatsion ta'lim muhitini yaratish orqali ta'lim sifatini oshirish.....	120
Mirzayeva Nilufar Fozilovna	
Kompyuter fanini o'quvchilarning loyihalarni o'qitish jarayonida soft ko'naklarni o'rnatish.....	124
Boboyev Shavkat To'rayevich, Normamatov Xayriddin Mengniyevich	

Kompyuter arxitekturasini o'rganishni takomillashtirishda mobil o'yinli metod dasturlaridan foydalanish.....	135
Muxammadiyeva Nargiza Boxodir qizi, Normamatov Xayriddin Mengniyevich	
Yosh dasturchilarning skratch dasturlash tili ko'nikmalariga elektron ta'lim platformasidan foydalanish bo'yicha dasturlash ko'nikmalariga ta'siri va dasturlashni o'rgatishga munosabat.....	143
Turdiyeva Umida Elmirzayevna, Normamatov Xayriddin Mengniyevich	

YASHIL IQTISODIYOTNI RIVOJLANTIRISHDA INVESTITSİYALARNING RO'LI

Ismatov Zokir Xuvaytovich

Osiyo texnologiyalar universiteti o'qituvchisi

Email: zismatov37@gmail.com

<https://orcid.org/0009-0008-7401-9616>

Annotatsiya: Mazkur ishda yashil iqtisodiyot tushunchasi, uning asosiy tamoyillari va ahamiyati o'rganiladi. Xususan, yashil iqtisodiyotni rivojlantirishda investitsiyalarning tutgan o'rni, to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalar, davlat va xususiy sektor investitsiyalari orqali ekologik barqarorlik va iqtisodiy o'sishga erishish imkoniyatlari tahlil qilinadi. Shuningdek, O'zbekiston misolida amalga oshirilayotgan yashil investitsiya loyihalari va ularning natijalari ko'rib chiqiladi. Ishda xalqaro tajriba ham o'rganilgan bo'lib, istiqbolli strategik yo'nalishlar taklif etiladi.

Kalit so'zlar: yashil iqtisodiyot, investitsiyalar, ekologik barqarorlik, qayta tiklanuvchi energiya, yashil transport, xorijiy investitsiyalar, ekologik infratuzilma, energiya samaradorligi, davlat-xususiy sheriklik, innovatsion texnologiyalar

Abstract: This study explores the concept of the green economy, its core principles, and its significance. It highlights the crucial role of investments in fostering green economic development, including foreign direct investment (FDI) and contributions from both public and private sectors. The analysis focuses on achieving environmental sustainability and economic growth through green investments. The paper examines green investment initiatives in Uzbekistan and evaluates their outcomes. International experiences are also reviewed, with proposed strategic directions for future progress.

Key words: green economy, investments, environmental sustainability, renewable energy, green transport, foreign investments, environmental infrastructure, energy efficiency, public-private partnerships, innovative technologies

Аннотация: В данной работе рассматривается понятие "зелёная экономика", её основные принципы и значение. Особое внимание уделяется роли инвестиций в развитие зелёной экономики, включая прямые иностранные инвестиции, а также участие государственных и частных секторов. Анализируются возможности достижения экологической устойчивости и экономического роста. Также приведены примеры реализации зелёных инвестиционных проектов в Узбекистане и их результаты. Учтён международный опыт, предложены перспективные стратегические направления.

Ключевые слова: зеленая экономика, инвестиции, экологическая устойчивость, возобновляемые источники энергии, зеленый транспорт, иностранные инвестиции, экологическая инфраструктура, энергоэффективность, государственно-частное партнерство, инновационные технологии

KIRISH

So'nggi o'n yilliklar ichida iqlim o'zgarishi, tabiiy resurslar tanqisligi, ekologik muvozanatning buzilishi kabi global muammolar iqtisodiy rivojlanishning yangi modelini shakllantirish zaruratini tug'dirmoqda. An'anaviy iqtisodiyot modeli yuqori darajadagi energiya sarfi va atrof-muhitga salbiy ta'siri bilan tanqid ostida qolmoqda. Shu bois, "yashil iqtisodiyot" konsepsiyasi tobora dolzarb bo'lib bormoqda. Yashil iqtisodiyot – bu resurslardan oqilona foydalanishga, energiya samaradorligini oshirishga, ekologik toza texnologiyalarni rivojlantirishga asoslangan iqtisodiy modeldir.

Yashil iqtisodiyotga o'tish jarayoni, o'z navbatida, katta hajmdagi investitsiyalarni talab etadi. Bu investitsiyalar ekologik toza ishlab chiqarish, qayta tiklanuvchi energiya manbalaridan foydalanish, chiqindilarni qayta ishlash, "yashil" transport tizimlarini yaratish kabi sohalarga yo'naltiriladi. Ushbu maqolada yashil iqtisodiyotni rivojlantirishda investitsiyalarning ro'li, ularning iqtisodiy va ekologik samaradorligi, hamda O'zbekiston tajribasida bu yo'nalishda amalga oshirilayotgan ishlarga e'tibor qaratiladi.

USULLAR VA ADABIYOTLAR TAHLILI

Ushbu tadqiqotda ilmiy-analitik metodlardan foydalanildi. Asosiy manbalar sifatida BMT Atrof-muhit dasturi (UNEP), Jahon banki, Xalqaro energetika agentligi (IEA), O'zbekiston Respublikasi hukumatining rasmiy qarorlari hamda xalqaro amaliyotlardan olingan tahliliy ma'lumotlar xizmat qildi.

Yashil iqtisodiyotga oid asosiy konseptual manbalar orasida UNEPning “Green Economy Report” (2011, 2020), OECD’ning “Green Growth Indicators” to’plami va Jahon bankining “Green Investment Framework” hujjatlari muhim o’rin tutadi. Mazkur adabiyotlar asosida yashil iqtisodiyotning tarkibiy qismlari – qayta tiklanuvchi energiya, ekologik infratuzilma, yashil transport va chiqindilarni boshqarish tizimlarining investitsiya talablari tahlil qilindi.

O‘zbekiston kontekstida esa, 2021–2030 yillarga mo‘ljallangan “Yashil energiya” strategiyasi, O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining tegishli qarorlari (masalan, PQ–4422-son) asosida milliy darajadagi tashabbuslar ko‘rib chiqildi. Shu bilan birga, ACWA Power, Masdar kabi xalqaro investorlarning O‘zbekistondagi faoliyati tahlil qilindi.

NATIJALAR VA MULOHAZA

1. Investitsiyalar va yashil iqtisodiyot o‘rtasidagi bog‘liqlik

Yashil iqtisodiyotni rivojlantirishda investitsiyalar fundamental rol o‘ynaydi. Quyida ayrim asosiy sohalar bo‘yicha tahlillar keltiriladi:

Qayta tiklanuvchi energiya: Investitsiyalar eng ko‘p jalb etilayotgan soha hisoblanadi. Masalan, O‘zbekistonda 2030 yilga borib energiyaning 25-30 foizini quyosh va shamol energetikasidan olish maqsad qilingan. ACWA Power kompaniyasi tomonidan qurilayotgan quyosh elektr stansiyalari bu yo‘nalishdagi eng yirik loyihalardan biridir. Bunday loyihalarning umumiy qiymati milliardlab AQSH dollariga teng.

Ekologik infratuzilma: Shahar va qishloq hududlarida suv tozalash inshootlari, chiqindi qayta ishlash markazlari, biofiltratsiya tizimlari kabi infratuzilmalarga yo‘naltirilgan investitsiyalar yashil iqtisodiyotning poydevorini tashkil etadi. Ushbu loyihalar nafaqat ekologik muhitni yaxshilaydi, balki yangi ish o‘rinlari yaratadi.

Yashil transport: Elektr avtobuslar, veloyo‘llar, elektromobil stansiyalari kabi loyihalarga investitsiyalar ortib bormoqda. O‘zbekistonda ilk elektromobillar yig‘ish loyihalari 2023 yildan boshlab ishga tushirildi.

2. Iqtisodiy va ijtimoiy samaradorlik

Investitsiyalar nafaqat ekologik, balki iqtisodiy va ijtimoiy jihatdan ham samarali bo‘lishi isbotlangan. Jahon banki ma‘lumotlariga ko‘ra, 1 milliard dollarlik yashil energetika loyihasi taxminan 10–12 mingta yangi ish o‘rni yaratadi. Shuningdek, bunday investitsiyalar energiya importiga bo‘lgan ehtiyojni kamaytiradi, mahalliy resurslardan foydalanishni oshiradi va mamlakatning energetik mustaqilligini ta‘minlaydi.

MUAMMOLAR VA TAVSIYALAR

Yashil iqtisodiyotni investitsiya orqali rivojlantirishda ayrim muammolar ham mavjud:

Xususiy investorlar uchun xavflarning yuqoriligi;

Yashil texnologiyalar bo‘yicha yetarli bilim va kadrlar bazasining yetishmasligi;

Moliyalashtirish mexanizmlarining yetarli darajada rivojlanmaganligi.

Bunday holatlarda davlat tomonidan kafolatlar, imtiyozli kreditlar, soliq yengilliklari taqdim etilishi maqsadga muvofiqdir. Shuningdek, xalqaro donor tashkilotlar va moliyaviy institutlar bilan yaqin hamkorlik zarur.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Yashil iqtisodiyot – bu ekologik barqarorlik, iqtisodiy o‘sish va ijtimoiy farovonlikni uyg‘unlashtiruvchi model bo‘lib, u katta hajmdagi investitsiyalar orqali shakllantiriladi. O‘zbekiston tajribasi shuni ko‘rsatadiki, xalqaro va milliy sarmoyalarni jalb qilish orqali ekologik toza energiya, infratuzilma va transport sohalarida sezilarli yutuqlarga erishish mumkin.

Kelajakda yashil iqtisodiyotni rivojlantirish uchun quyidagi tavsiyalarni ilgari surish mumkin:

Investitsion muhitni yanada yaxshilash;

Yashil moliyalashtirish vositalarini (obligatsiyalar, grantlar) keng joriy qilish;

Yashil texnologiyalar sohasida innovatsion loyihalarni rag‘batlantirish;

Xalqaro tajribani o‘rganish va milliy sharoitga moslashtirish.

Shu tarzda, investitsiyalar orqali nafaqat iqtisodiy barqarorlik, balki atrof-muhitni muhofaza qilish, sog‘lom turmush tarzini ta‘minlash kabi ustuvor maqsadlarga erishish mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar ro‘yxati:

1. ЮНЭП (UNEP - United Nations Environment Programme). (2011). Towards a Green Economy: Pathways to Sustainable Development and Poverty Eradication. <https://www.unep.org>
2. OECD (2020). Green Growth Indicators 2020. Organisation for Economic Co-operation and Development.
3. Berdikulov B., Kadirov A. (2021). Barqaror rivojlanish va yashil iqtisodiyot asoslari. Toshkent: Iqtisodiyot va ta‘lim nashriyoti.

4. Sachs, J. D. (2015). *The Age of Sustainable Development*. Columbia University Press.
5. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining qarori (2021-yil 4-oktabr, PQ-5186-son) — "Yashil iqtisodiyotni rivojlantirish strategiyasi to'g'risida".
6. World Bank. (2022). *Uzbekistan: Towards a Green and Climate-Resilient Economy*. World Bank Country Report.
7. Bozorov, D. R. (2022). *Yashil iqtisodiyot va ekologik investitsiyalar: nazariya va amaliyot*. Toshkent: Fan va texnologiya nashriyoti.
8. UNCTAD (2021). *World Investment Report: Investing in Sustainable Recovery*.
9. O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiy taraqqiyot va kambag'allikni qisqartirish vazirligi — Yashil iqtisodiyotni rivojlantirishga doir rasmiy axborotlar va hisobotlar. www.mift.uz
10. Nations United (2020). *Financing for Sustainable Development Report*.
11. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2018 йил 20 октябрдаги "2030 йилгача бўлган даврда барқарор ривожланиш соҳасидаги миллий мақсад ва вазифаларни амалга ошириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги 841-сонли қарори
12. Ruziev, Z. I., Kadirov, L. K., Ostonova, M. E., Baratov, B. S., & Ortiq, S. (2020). The role of income tax individuals in replenishing state budget revenues. *Journal of Advanced Research in Dynamical and Control Systems*, 12(7 Special Issue), 2033-2037.
13. Kadirov, L. X., Tursunov, B. O., & Raimberdiyev, S. S. (2024). O'zbekistonda kichik biznes va xususiy tadbirkorlikni moliyalashtirish mexanizmini takomillashtirish. *Modern Science and Research*, 3(2).
14. Гануш, Г. И., Кади́ров, Л., Касимов, Ж., Мырзалиев, Б. С., Турсунов, И. Э., Узаков, Н., & Шеденов, У. К. (2016). Глава 18. Постсоветское пространство: сильны ли рыночные позиции. In *Феномен рыночного хозяйства: от истоков до наших дней* (pp. 327-355).
15. Kadirov, L. (2024). Tijorat banklari moliyaviy boshqaruv tizimini tashkiliy mexanizmini takomillashtirish. *MUHANDISLIK VA IQTISODIYOT*, 2(4).
16. Очилов, А. О., Коновалова, О. А., Аборкина, Е. О., Кади́ров, Л. Х., Акимов, С. А., & Тураева, М. Р. (2024). ОБ ИСПОЛЬЗОВАНИИ ГЕНЕРАТИВНОГО ИСКУССТВЕННОГО ИНТЕЛЛЕКТА В БАНКОВСКОЙ СФЕРЕ. *Economics and Innovative Technologies*, 12(4), 97-108.
17. Xalimovich, K. L. (2024, March). The Effect of Improving the Financial Management Mechanism of Commercial Banks on the Development of the Lending System. In *International Conference of Economics, Finance and Accounting Studies* (Vol. 3, pp. 19-21).
18. Xalimovich, K. L. (2024, March). Commercial Banking Financial Management and Increased Efficiency of Credit Risk Management. In *International Conference of Economics, Finance and Accounting Studies* (Vol. 3, pp. 15-18).
19. Кади́ров, Л. Х. (2023). ВОПРОСЫ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ ДЕНЕЖНО-КРЕДИТНОЙ ПОЛИТИКИ В УСЛОВИЯХ МОДЕРНИЗАЦИИ ЭКОНОМИКИ УЗБЕКИСТАНА. Россия: тенденции и перспективы развития, (18-2), 60-61.
20. Кади́ров, Л. Х. (2022). МАМЛАКАТИМИЗДА ТУРИЗМ СОҲАСИНИ ЖАДАЛ РИВОЖЛАНТИРИШ ВА ТАКОМИЛЛАШТИРИШ МАСАЛАЛАРИ. *Gospodarka i Innowacje.*, 24, 473-477.
21. GaybullaFayzullaevich, K., VaxtiyorSayfullaevich, B., SheraliBakhtiyorovich, X., & LutfulloKhalimovich, K. (2021). The Impact Of Labor Motivation Management On Labor Productivity In Small Business Enterprises. *Int. J. of Aquatic Science*, 12(3), 1-5.
22. Узаков, Н. У., Узаков, Ж. Н., Кодиров, Л., Убоженко, А., & Ибрагимов, А. (2015). Модернизация и развитие предприятий в условиях рыночной экономики. In *Политическое и социально-экономическое развитие Юга России: история, современность, перспективы развития* (pp. 134-139).
23. Узаков, Н. У., Узаков, Г. Н., Кодиров, Л., Косимов, Ж., & Убоженко, А. (2015). Роль аграрного сектора в увеличении производства продовольственной продукции и создании стратегического запаса в условиях рыночной экономики. In *Феномен рыночного хозяйства: от истоков до наших дней* (pp. 263-265).
24. Узаков, Н. У., Кадыров, Л. Х., & Косимов, Ж. Р. (2014). ЭКОНОМИЧЕСКАЯ ЭФФЕКТИВНОСТЬ ПЕРЕХОДА К НОВОЙ РЫНОЧНОЙ СИСТЕМЕ. In *Проблемы воспроизводства общественного капитала в контексте глобального неравенства* (pp. 72-82).
25. Узаков, Н. У., Кодиров, Л. Х., Узаков, Ж. Н., & Убоженко, А. С. (2014). РОЛЬ НЕЗАВИСИМОСТИ В МОДЕРНИЗАЦИИ И РАЗВИТИИ ЭКОНОМИКИ В УСЛОВИЯХ РЫНОЧНОГО ХОЗЯЙСТВА. In *ФЕНОМЕН РЫНОЧНОГО ХОЗЯЙСТВА: ОТ ИСТОКОВ ДО НАШИХ ДНЕЙ* (pp. 294-301).
26. Ochilova, O. R. (2024). XALQ TAVOVATI VAKILLARI VA ULARNING MUOLAJA USULLARI. «Ёш олимлар ахборотномаси»—«Вестник молодых ученых», (Спецвыпуск), 71-74.
27. Akhmadova, N. A. Q. (2021). ESTABLISHING RELATIONS OF UZBEKISTAN WITH THE UNO AND ITS SPECIALIZED AGENCIES. *Current Research Journal of History*, 2(06), 76-81.
28. Xudoyqulovich, E. A. (2024). Historical geography of the region Naxshab of the medieval period. *Gospodarka i Innowacje.*, 48, 394-397.
29. Hamraeva, N. (2022). The History of the Khiva Khanate's Relations Between Neighboring Countries in" *Shajaraii Turk*". *Central Asian Journal of Social Sciences and History*, 3(1), 16-18.
30. Asilbek, Khojayorov. "History of Sufism in Nasaf Oasis." *Intersections of Faith and Culture: American Journal of Religious and Cultural Studies* (2993-2599) 1.6 (2023): 15-19.
31. Mahfuza, K. (2022). THE ROLE OF FRIENDSHIP OF NATIONS IN THE VICTORIES OF THE SECOND WORLD WAR. *Gospodarka i Innowacje.*, 27, 41-43.
32. Normamatov, X. (2025). IMPROVING THE METHODOLOGY OF TEACHING PROGRAMMING LANGUAGES BASED ON NETWORK TECHNOLOGIES. *International Journal of Artificial Intelligence*, 1(2), 656-662.

33. Ruziev, Z. I., Kadirov, L. K., Ostonova, M. E., Baratov, B. S., & Ortiq, S. (2020). The role of income tax individuals in replenishing state budget revenues. *Journal of Advanced Research in Dynamical and Control Systems*, 12(7 Special Issue), 2033-2037.
34. Ibragimovna, I. F. (2024). THE POSITION OF WOMEN-GIRLS IN THE SOCIAL-ECONOMIC LIFE OF UZBEKISTAN (1941-1945). *International journal of advanced research in education, technology and management*, 3(4), 272-275.
35. Кенджаев, Я. Ю. (2024). УРУШ ЙИЛЛАРИДА ЕНГИЛ ВА ОЗИҚ-ОВҚАТ САНОАТИ: ЮТУҚ ВА МУАММОЛАР (1941-1945).
36. Nazarov, R. (2022). THE INFLUENCE OF SOCIAL NETWORKS ON THE SPIRITUAL IMAGE OF THE INDIVIDUAL. *INTERNATIONAL JOURNAL OF SOCIAL SCIENCE & INTERDISCIPLINARY RESEARCH* ISSN: 2277-3630 Impact factor: 8.036, 11(01), 58-60.

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o'g'li

2025. № 6-maxsus son

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.
Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

EI.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>
